כי משוו ב"ד שליח בפניו או שלא בפניו הדר

פשטה "בין בפניו בין שלא בפניו שלחו מתם

בין בפניו בין שלא בפניו: יההוא דאמר אי

לא אתינא עד תלתין יומין ליהוי גימא אתא

ופסקיה מברא אמר להו חזו דאתאי חזו

דאתאי אמר שמואל ילא שמיה מתיא ההוא

דאמר להו אי לא פייםנא לה עד תלתין יומין

ליהוי גיטא אזל פייםה ולא איפייםא אמר רב

יוסף מי יהיב לה תרקבא דדינרי ולא איפייסא

איכא דאמרי אמר רב יוסף מידי תרקבא

דדינרי בעי למיתב לה הא פייםה ולא

איפייםא הא כמאן דאמר יש אונם בגיטין הא כמאן דאמר סיאין אונם בגיטין: **כותני**

יהמלוה מעות את הכהן ואת הלוי ואת העני

להיות מפריש עליהן מחלקן מפריש עליהן

בחזקת שהן קיימין ואינו חושש שמא מת

הַכהן או הלוי או העשיר העני יימתו צריך

ליטול רשות מן היורשים אם הלוון בפני ב"ד

אינו צריך ליטול רשות מן היורשין: גכו' ואף

על גב דלא אתו לידיה אמר רב יבמכרי

כהונה ולויָה ושמואל אמר יבמזכה להם ע"י

אחרים עולא אמר הא מני ר' יוםי היא דאמר

ייעשו את שאינו זוכה כזוכה כולהו כרב לא

אמרי במכרי לא קתני כשמואל לא קאמרי

במזכה לא קתני כעולא נמי לא אמרי

∘ כיחידאה לא מוקמינן ת"ר יים המלוה מעות

את הכהן ואת הלוי ואת העני להיות מפריש

עליהן מחלקן מפריש עליהן בחזקת שהן

כי משוו ב"ד שליח. מי בעי בפניו דשליח קמא או אפילו שלא בפניו

כגון זה שהוא אנום ואינו יכול לעכב כאן וילך לדרכו: מברא. מעבר

המים שלא מלא את המעבורת: לא שמיה מסיא. דלא מטי עד הכא

ואין טענת אונס בתנאי גיטין למימר אניסנא. א"נ יש אונס בגיטין הא

אוקימנא בשמעתא קמייתא דכתובותה

דהחי אונסא דשכים הוא ואיבעי ליה

לאתנויי: ליהוי גיטא. מעכשיו שאמסור

לה גט על תנאי זה אי לא אפיים לה:

פייסה. בדברים והרבה עליה ריעים

ולא נתרנתה להשלים אתו: מי יהב לה

מרקבא דדינרי ולא איפייסא. וכיון

שלא עשה כן נמצא שלא פייסה ואע"פ

שאין לו לא אמרינן אנים דאין אדם

יכול לטעון אונס בתנאי של גט והוי

גיטא: אטו פרקבא דדינרי בעי למיסב

לה. והרי אין לו ואנוס הוא דהא פייסה

במה שבידו לעשות ולא איפייסא ולא

הוי גיטא דיש אונס בגיטין: הא כמאן

דאמר כו'. פלוגתא דתרי לישני ואליבא

דרבא היא במסכת כתובות בשמעתא

קמייתאי: בותבר׳ להיות מפרים

עליהן מחלקן. המלוה הזה כשיפריש

תרומותיו ימכור התרומה ויעכב הדמים

לעלמו בפרעון החוב זה בשביל הכהן

וכן המעשר ראשון בשביל לוי ומעשר

עני בשביל עני והמעשרות יעכב

ויאכל אלא שמפריש מעשר מן המעשר

לכהן שהןים מותרין לזרים מכיון שחין

כאן גזל מתנות שכבר נתן דמיהם

לכהן זה ובשעת ההלואה פסק להם

דמים: ליטול רשות מן היורשין. מפני

שאין חוב זה מוטל עליהן לפרוע יטול

מהם רשות אם רולים שיתקבל חובו

בשבילם יעכבם ממעשרות עלמו: אינו

לריך ליטול רשות. דיש כח לב"ד להטיל

חוב זה על כל הכהונה והלויה לפי

שתהנתם הוא שימנאו מעות להלואה:

בבו' ואע"ג דלא אתו לידיה. בתמיה

אע"פ שאינו נותנן לכהן ויחזירם לו

קתני מתני׳ דיפרים עליהן וכיון דלח

מטו לידיה מאן זכי ליה להאי כהן הך

תרומה שיקבלנה זה בחובו והיאך יצא

ידי נחינה: במכרי כהונה. כמו חיש

מאת מכרו (מ"ב יב) שהם מכיריו

ואוהביו דאינו רגיל לתת תרומות

ומעשרות אלא לכהן זה הלכך כיון

דמלתא דפשיטא היא דלדידהו יהיב להו

אסחי להו שאר כהני דעתייהו והוה

כמאן דמטו לידייהו דהני: במוכה להן

ל) כתובות ב: לקתן לד: נדרים כז:, ב) [כתובות ב: לקתן לד.], ג) בכורות ית. ב"מ יב:, ד) [מוספחת פ"ג], ד) ב"מ מד., 1) [מענית יט. ע"ש בתוס' ון (תעית יכי. ע"ש בחס" | ופרש"י ל"ש, ז) (חנוספחת ה"ש ב"ש", נ"ש מי ותסר. רש"ל, נ"ש ב"א נ"ש"ל; יל) בר"ל, יל שמואל ותוספות בכורות ית.

תורה אור השלם ווה דבר השמטה. ו. וְּוֶּהְ וְּבֵּוֹ וַהְּשְּׁהִשְּׁהְ שָׁמוּט כָּל בַּעַל מֵשֵּׁה יְדוּ אֲשֶׁר יַשֶּׁה בְּרֵעֵהוּ לֹא יָגשׁ אֶת רֵעהוּ וְאֶת אָחִיוּ בִּי קָרָא שְׁמִטְּה לַיְיָ: דברים טו ב

גליון הש"ם

גם' ביחיראה לא מוקמינן. עי' פאה פ"ה י. מ״ב ובר״ם שם: שם ואין ברא"ש פ"ק דמכות סימן ג: תום' ד"ה כיחידאה ובו' אפי' כרבגן. עיין לעיל דף יג ע"ל תוס' ד"ה והא:

מוסף רש"י

ופסקיה מברא. הנהר הפסיקו שהיתה המעבורת מלד העיר ולא יכול לעבור (כתובות ב:). חזו דאתאי. שכלתי (שם). לא שמיה מתיא. והוי גיטל ולס ללתה תינשל ללחר וגם לכחונה נפסלת מהיום תרקבא. חלי סאה תרי וקב. (יומא יח.). דינר. זהונים. (שם). (שם). אין אונס בגיטין. אין טענת אונס בגיטין (שם). אונס בגיטין (שם). במכירי כהונה. שאנשי העיר קרוביו ומכירין כהן זה ומזכין לו זיכוי במתנות בהמותהן מיד כשנשחטו קודם שהופרש מן הבהמה. קורט שהופנט נק הכהנה. (רשב"ם ב"ב קכג:). עשו שאינו זוכה כזוכה. אע"פ שלא זכה כהן בהאיך דהא לא מטא לידיה מעולם עשאוהו כאילו זכה. עשמה החים המים הם. (בכורות יח.) **נתן לו** מ**עות כו' יכול לחזור** בר. זה וזה (ב"מ מד.). דאקון. שעלו בקנה שנתקנו מעט לאחר **שנתייכשו.** (תענית יט.).

פסקי רי"ד

י פייסתי׳ הריני מאמינה לומר שלא באתי בתוך זה הזמן אצלה וכיון דמעיקרא הימנה תו לא מהימן לערער וכ״ש דאנן לא ניקום ונערער אלמא לא ניקום ונעועו אינהא טעמא דאמר הכי אבל האי דלא אמר הכי ליחוש איכסיף לסוף איגלי רבא אם אמרו בנשואה דחביבה עליו ומחזר לפייס יאמרו בארוסה שאינה חביבה עליו כ״כ אמר רבא אי קשיא לי הא קשיא לי כי משוו ב״ד שליח שני בפניו או דלמא שלא בפניו פי׳ כי משוו ב״ד שליח שני בפניו של השליח ראשון משוו ליה או דלמא שלא בפניו נמי

מצי משוו ליה כגון זה שאינו יכול להתעכב וילך לדרכו בתר דבעיא הדר פשטה בין בפניו בין שלא בפניו שלחו מתם בין בפניו בין שלא בפניו: ההוא דאמר להו אי דלא אתינא עד לתלתין יומין ליהוי גיטא אתא ופסקיה מעברא אמר להו חזו דאתאי חזו דאתאי אמר שמואל לא שמיה מתיא פי׳ לא מצא המעבורת לעבור והיה אנוס וקי״ל אין אתום בניטין כדאמרינן לקפון מידה אמר שמואל לא שמיה מתיא והגט גם לא מצי למימר אנוס אני: ההוא דאמר להו אי לא מיפייסנא לה עד תלתין יום ליהוי גיטא מעכשיו פייסה ולא איפייסה פי׳ התנה עמו שאם לא יפייס אותה עד ל' יום שיהא גט מעכשיו וחזר אחריה והרבה עליה ריעים כדי שתתפייס עמו ולא נתרצת והיה טוען ואומר בכל כחי פייסתיה וכל מה שהיה לי לעשות עשיתי והגט הוא בטל שהרי כך אמרתי אם לא אפייסנה יהא גט והרי פייסתיה והיא לא נתרצית אמר רב יוסף מי יהב לה תרקבא דדינרי ולא איפייסה פי' כיון שאמר אם לא אפייסנה יש

מי יהיב לה תרקבא דדינרי ולא איפייםא. אע"ג דלית ליה אין טענת אונס בגיטין והוי גט וא״ת וכי יהב לה נמי תרקבא דדינרי אמאי לא הוי גיטא הא לא איפייסא ואור"י דאי לא פייסנא לה משמע אם לא אטרח לפייסה בדבר גדול ואי יהב לה הרי טרח לפייסה

וקיים תנאו אע"פ שלא נתפייסה: במברי לא קתני. אע"ג דמוכה נמי לא קתני מ"מ ניחא ליה לאוקמי במזכה דאיירי בכל כהנים ומאן דמוקי לה במכרי משום דמוכה לא התני אע"ג דמכרי נמי לא התני משמע ליה מפרישין עליהן סמס בלא שום זיכוי: כיחידאה לא מוקמינן. אע"ג דשמואל פסיק בפ"ק לב"מ (דף יב.) כרבי יוסי דעשו את שאינו זוכה כזוכה מכל מקום מסתבר ליה לאוקמי מתניתין ° אפילו כרבנןים: ופוםק עמהן בשער הזול. כלמפ׳ דאע"ג דלא פסק כמי

שפסק דמי ואין בו משום רבית אפילו פוסק הרבה פחות משער הזול:

הא קמ"ל אע"ג דלא פסק כו'. וא"ת הא נמי פשיטא דבפרק . איזהו נשך (שם דף עב:) אמר ר' יהודה שיכול לומר לו תן לי כזה או תן לי מעותי וי"ל דהתם שאומר לו בשעת הזול אבל הכא אפילו שתק עד שהוקר השער: ביון דכי דית דיה דא יהיב דיה בו'. והא דאקר רב בפרדיקא באיזהו נשך (שם דף עג.) אע"ג דאית ביה תיוהא הכא התירו משום תקנת כהן: לא שנו אלא בעל הבית בבהן. אפילו לרבנן דפליגי ארבי שמעון בפ׳ הוהב (שם דף מד.) ולית להו כל שהכסף בידו ידו על העליונה הכא לא גרע מכי לית ליה לא יהיב אי נמי כדפירש בקונטרם דהכא דאין לו למשוך ממנו

כלום לא מצי הדר ביה:

קיימין ופוסק עמהן כשער הזול ואין בו משום רבית י ואין שביעית משמטתו ואם בא לחזור אינו חוזר נתייאשו הבעלים אין מפריש עליהם לפי שאין מפרישין על האבוד אמר מר פוסק עמהם כשער הזול פשימא הא קא משמע לן 'אף על פי שלא פסק כמי שפסק דמי ואין בו משום רבית מאי מעמא כיון דכי לית ליה לא יהיב ליה כי אית ליה נמי אין בו משום רבית ואין שביעית משמטתו דלא קרינא ביה ילא יגוש ואם בא לחזור אינו חוזר אמר רב פפא ילא שנו אלא בעל הבית בכהן אבל כהן בבעל הבית אם בא לחזור חוזר דתנן סלנתן לו מעות ולא משך הימנו פירות יכול לחזור בו: נתייאשו הבעלים אין מפריש עליהן לפי שאין מפרישין על האבוד: פשימא לא צריכא ידאקון מהו דתימא אקנתא מילתא היא קמ"ל: תניא ר' אליעזר בן יעקב אומר יהמלוה מעות את הכהן ואת הלוי בב"ד ומתו מפריש עליהן בחזקת אותו השבט ואת העני בבית דין ומת

ע"י אחרים. כשהוא מפריש מוסרו למעשרות ביד אוהבו ואומר זכי מפריש עליו בחזקת עניי ישראל ר' אחי אומר בחזקת עניי עולם מאי בינייהו במעשר זה לפלוני לוי והוה ליה כמאן דמטא לידיה וחוזר ומחזירן לו: עשו אם שאינו זוכה כווכה. במקומות הרבה מפני תקנה עשו כן לרבי יוסי. בהניזקין (לקמן דף נט:) עני המנקף בראש הזית ומלודות חיות ועופות ומליאת חרש ובבכורות (דף יח:) כל שחליפיו ביד כהן פטור מן המחנות ובגמרא דשנים אוחזין (ב"מ דף יב.) השוכר את הפועל ילקט בנו אחריו דאף על פי שאין זכיה לקטן עשאוהו כזוכה ובכולן י"ל מפני תקנה עשו: **כשער הזול**. שאם יוזלו חיטין בשעת הפרשת תרומות אקבלם באותו השער של שעת הפרשה: ואין בו משום רבים. בשאר פוסקין בעינן עד שיצא השער וכאן פוסק בשעת הלואה בכך וכך אף על פי שלא יצא השער: ואם בא לחזור. לקמן מפרש: נחייאשו הבעלים. כגון שהלוהו כדי שיעור תרומות שנה זו ועל מנת לקבלם בשנה זו וראה שנשתדפו שדותיו ונתייאש מאותה הלואה ואמר ווי לחסרון כים ואחר כך חזרו ונתקנו אין מפריש עליהם דיאוש דבר האבד הוא: פוסק עמהם כשער הוול פשיטא. בכל תנאי נמי אם בא לפסוק כשער הוול מי ימחה בידו גבי שאר פוסקין על הפירות נמי הכי תניא באיזהו נשך (ב"ת דף עב:): כמי שפסק דמי. וה"ק הפיסוק שהוא פוסק עמהן כשער הזול הוא שאם יוזלו מדמים הללו שהוא פוסק בשעת הלוואה יקבלם כשער הזול: דכי לים ליה. כגון אם נשתדפו שדותיו: לא קרינא ביה לא יגוש. שאינו יכול לתובעו כלום: בעל הבים. אם בא לחזור בכהן אין יכול שהרי כספו בידו חה לא היה לו למשוך ממנו כלום דלימא ליה לא משכתי: אבל כהן חוזר בו. דכיון דעשאוהו כזוכה יכול לטעון לא משכת ממני פירות: לא **לריכא דאקון.** בשעה שייבשו ונמייאש כבר עלו בקנה: **מהו דהימא אקנסא מילחא היא.** דמשעלו בקנה אם מחייבשים חוזרים ומתקנים ומלחא דלא שכיחא הוא שיהו מתקלקלין לגמרי ולא הוי יאוש מעליא קמ"ל: **אוחו השבע.** שהקרוב להם באותו השבט ראוי ליורשם וכל לויים זוכין במעשרות לפיכך יעכב זה את המעשרות בשביל הקרוב להם בלוייה: **בחזקת עניי** ישראל. הכא ליכא למימר בחזקת יורשין שמא יורשים עשירים הם אבל בחזקת שאר עניים יפריש ויעכבם דהואיל ותקנת עניים הוא ניחא להו לכל עניי ישראל שתהא דת זו נוהגת בישראל כדי שימלאו מלוים להם כשילטרכו הלכך כי גבי משאר עניים לאו גוזל את העניים הוא:

שתקנתם היא זו שימצאו מעות להלואה בשעת דוחקם ומקשי ואע"ג דלא אתו לידיה פי׳ אע"פ שלא באו התרומות והמעשרות ליד כהן מעכבן לעצמו בתמיה כיון דלא אתו לידיה מאן זכי ליה להאי כהן שיהא שלו ויתפשם זה בחובו ונמצא שלא היים מצות נתינה אמר רב במכירי כהונה ולויה פי׳ כמו איש מאת מכרו שהם מכיריו ואוהביו ואינו רגיל ליתז יק כי בתור נוכנו האבור ולב בכול בתורה ולכי בכול היא טימאו בנים ושהם בכול האוהב. תרומותיו ומעשרותיו לא להם הלכך כיון דמילתא פשיטא היא דלדירהו יהיב להו אם הלוהו שאר כתנים וליום אסחו דעתא עלייהו והוי כמאן דמטו לידייהו דהני אבל לשאר כהנים ולויים שאינן מכיריו אסור לעשות כן ושמואל אמר במזכה להן ע"י אחר פי' מפרישם ומזכה להן על ידי אוהביו ואומר להן זכה בעבורם וזכין לאדם שלא בפניו וקיים בה מצות נתינה וחוזר ונוטל בעבור חובו: תניא ר' אליעזר בן יעקב אומר המלוה מעות את הכהן ואת הלוי בפני ב"ד ומתו מפריש עליהן בחזקת אותו השבט ואת העני בפני ב"ד ומת מפרישין עליהן בחזקת עניי ישראל

ב א מיי׳ פ״ז מהלכות עשין ג טוש"ע אה"ע סיי קמב סעיף י: נא ב ג מיי פ"ע שם הלכה ח סמג שם טוש"ע אה"ע סימן קמד :סעיף א נב ד מיי' פיי פ"ז מהל" מעשר הלכה ה סמג בג ה מיי שם הלי ז:

בד ו ז מיי׳ שם הלי ו: ח [מיי׳ פ״ט מהלי ביכורים הלכה ג׳]: נה טיב מיי שם הלכה

ו. גר ל מיי' פ"ג מהלכות מכירה הלכה ד ופ"ז מכינה הלכה א ממג עשין פב טוש"ע ח"מ סימן קלח :מעיף א וסי׳ רד סע״א

פסקי רי"ד (המשך)

לו לפייסה עד שתתפייס

והיא לא נתפייסה בדברים אי הוי יהיב לה תרקבא דדינרי הוה מיפייסה א״כ נמצא שלא פייסה והגט גט שהרי אין לו תרקבא דדנרי איז טענת אונס בגיטין הלכך כיון שלא פייסה צד שתתרצה ותתפייס עמו והויז גט ואינו יכול עמו (חור) גם ואינו יכוק לטעון בכל כחי פייסתיה ואנוס אני: מתני' המלוה מעות את הכהן ואת הלוי ואת העני להיות מפריש עליהן מחלקן מפריש עליהן בחזקת שהן קיימין אין חוששין שמא מת כהן או לוי או שמא העשיר העני ואם מתו צריך ליטול רשות מן . היורשין ואם הלוה לפני ב"ד אין צריך ליטול רשות מן היורשין פי' הלוה מעות לכהן ע"מ להפריש מכוז יכון כים יווכו תרומותיו ולהפרע מהן חוב זה שיפרישם כדי לתקן פירותיו וימכרם יי. לכהנים והדמים יעכב לעצמו בשביל חוב זה וכן הלוה ללוי להפריש מעשר ראשון ולעכבו . לעצמו בפרעון חוב זה ויפריש ממנו מעשר שטובלת ואסורה ושאר המעשר יאכל הוא בעצמון וכן הלוה מעות לעני אחד להיות מפריש עליו מעשר עני ויפרישנו ויתקן פירותיו שגם מעשר בפרעון חובו ואין כאן . גזל מתנות שכבר הקדים עמהן בשעת ההלואה שיפרע ממחווחיהה ואח בחזקת שהן קיימין ואינו חושש שמא מחו ושור חושש שמא מונו ושוב אינו יכול להפרע מהן וחייב לאחרים או שמא העשיר העני ואינו ראוי

עני וחייב ליתנו לאחרים: ואם מתו צריך וכו' אם רוצים לפרוע חוב אביהן

כענין זה מפני שאין חוב

וה מוטל עליהו לפורעו

חוב זה בענין זה יעכב

אלו המתנות לעצמו ואם

לא יתרצו חייב ליתנם לכהן ולוי ועני אחרים:

. ואם הלוה אותם בפני ב״ד

חוב זה על יורשיהן לפי